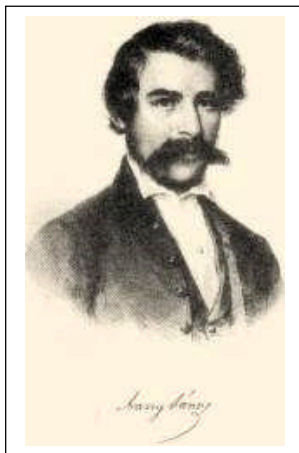

„KÉT IFIU TÉRDEL, KEZÖKBEN A LANT...”

Szondi két apródja-konferencia – Szécsény–Drégely vára
2008. szeptember 26–27–28.

SZEPTEMBER 26-a, PÉNTEK

TÁRSRENDEZVÉNY

12.00–13.00 JORDÁN TAMÁS vezényletével az ostrom
456. évfordulója tiszteletére 228 résztvevő
együtt elmondja a Szondi két apródját Drégely várában
(Eszőidőpont: 2008. szeptember 28-a, vasárnap, 12.00 óra)

15.00–16.00 A Magyar Irodalomtörténeti Társaság
Nógrád Megyei Tagozatának (újjaalakuló) ülése

Helyszín: KUBINYI FERENC MÚZEUM
Szécsény, Ady Endre u. 7. – Tel: (0036)32-370-143

A KONFERENCIA KEZDETE: 16.00 ÓRAKOR (UGYANITT)

Regisztráció: 14.00 órától

Elnök: TVERDOTA GYÖRGY

- 16.00–16.10 JORDÁN TAMÁS: Arany János: Szondi két apródja
16.10–16.20 BECSÓ ZSOLT országgyűlési képviselő, a Nógrád
Megyei Önkormányzat Közgyűlésének elnöke:
megnyitja a konferenciát
16.20–16.30 Köszöntők: SERFŐZŐNÉ FÁBIÁN ERZSÉBET (Szécsény
polgármestere); FÁBIÁNNÉ SZENCZI
IBOLYA (a Magyar Irodalomtörténeti Társaság alelnöke)
16.30–16.50 MAJCHER TAMÁS: A drégelyi ostrom helyszíne
a régészeti és történeti kutatások tükrében
16.50–17.10 KISSNÉ KOVÁCS ADRIENNE: Szondi a nép-
hagyományban
17.10–17.30 PRAZNOVSZKY MIHÁLY: Miért pont a varga?
Megjegyzések a Szondi két apródjához
17.30–17.50 KERÉNYI FERENC: A Szondi két apródja előtt
17.50–18.10 Hozzászólások, szünet

Elnök: PRAZNOVSZKY MIHÁLY

- 18.10–18.30 T. ERDÉLYI ILONA: Arany Szondijának
egy előzménye: Erdélyi János: Szondi Drégelen
18.30–18.50 MARGÓCSY ISTVÁN: Czuczor és Arany Szondija
18.50–19.10 KICZENKÓ JUDIT: Szondi-variációk avagy útban
a remekmű felé
19.10–19.30 TARJÁNYI ESZTER: Arany János történeti
balladáinak műtszemlélete
19.30–19.50 NYILASY BALÁZS: A magyar balladatradíció
megújítása: Arany: Szondi két apródja
19.50–20.10 Hozzászólások, szünet
20.30–..... Vacsora – közben:
– SIPOS LAJOS: Apokrif-könyvbemutató
és pohárköszöntő
– Kb. 21.00 órakor: Szondi két apródja (elhangzik
GÁTI JÓZSEF, LATINOVITS ZOLTÁN és
SINKOVITS IMRE előadásában lemezfelvételtől)

SZEPTEMBER 27-<small>É</small>, SZOMBAT
--

Elnök: MARGÓCSY ISTVÁN

- 09.00–09.20 DÁVID GYULA: A Szondi két apródja 100 és 150 év után
09.20–09.40 BÁNYAI JÁNOS: Nemes Nagy Ágnes Szondi két apródja-értelmezése
09.40–10.00 BOKÁNYI PÉTER: Arany-átiratok a '70-es, '80-as évek irodalmában
10.00–10.20 T. SZABÓ LEVENTE: A szemlélődés irodalmi közegei Aranyánál és a Szondi két apródja
10.20–10.40 MILBACHER RÓBERT: A hűség balladája?!
- 10.40–11.00 Hozzászólások, szünet

Elnök: BÁNYAI JÁNOS

- 11.00–11.20 LÁNG GUSZTÁV: Az eposz és a ballada
11.20–11.40 TVERDOTA GYÖRGY: Arany János és József Attila
11.40–12.00 ANTONIO SCIACOVELLI: Arany János drégelirom-balladája az olasz ballada köpenyében
12.00–12.20 BÄCHER IVÁN: A török és a magyar gasztronómia egymásra hatása – különös tekintettel a Szondi két apródjára
12.20–12.40 Hozzászólások
- 13.00–15.00 Ebéd mézízű sörbettel

15.00–16.00
A Kubinyi Ferenc
Múzeum
kiállításainak
megtekintése
MAJCHER
TAMÁS igazgató
vezetésével

Elnök: FARAGÓ KORNÉLIA

- 16.00–16.20 JELENITS ISTVÁN: Metrika és jelentés a Szondi két apródjában
16.20–16.40 HORVÁTH KORNÉLIA: A kettősség retorikája
16.40–17.00 VÉGH BALÁZS BÉLA: Retorikai és poétikai eszközök a Szondi két apródjában
17.00–17.20 KAPPANYOS ÁNDRÁS: Ballada és dramaturgia
17.20–17.40 NAGY ENDRE: A ballada mint mítosz
17.40–18.00 Hozzászólások, szünet

Elnök: NYILASY BALÁZS

- 18.00–18.20 SZILASI LÁSZLÓ: A ragályos laudatio reménye
18.20–18.40 RATZKY RITA: Párbeszéd és „félre beszéd” Arany János költeményeiben az 1850-es években
18.40–19.00 FARAGÓ KORNÉLIA: Beszédperspektívák – verbális térvizonyok (Arany János: Szondi két apródja)
19.00–19.20 FÚZFA BALÁZS: Nézőpontváltások, beleír(ód)ások a Kapcsos könyv első szövegében
19.20–19.40 Hozzászólások, szünet

- 20.30–..... Vacsora – közben kb. 21.00 órakor:
– GORDON GYŐRI JÁNOS: Darmin, Vasika és Bakreg chat-eszmecseréje a Szondi két apródja homoerotikus jelentésrétegeiről. És mit kezdünk ezzel az iskolában? (18 éven felülieknek!)

SZEPTEMBER 28-A, VASÁRNAP

Elnök: SIPOS LAJOS

- 08.30–08.50 PAP KINGA: A nyelvi agresszivitás poétikája
08.50–09.10 KUBINGER-PILLMANN JUDIT: A digitális írástudás
és a Szondi két apródja
09.10–09.30 FENYŐ D. GYÖRGY: Módszerek és megközelítések
a Szondi két apródja iskolai tanításához
09.30–09.50 FÁBIÁNNÉ SZENCZI IBOLYA: Arany János alakja
a regionális és interkulturális irodalomban
09.50–10.10 Hozzászólások, szünet

FIGYELEM! Innentől kezdve a program akkor érvényes, ha pénteken jó idő volt. Ha rossz idő volt, s ezért vasárnap megyünk Drégelybe, akkor a konferencia befejező részét a drégelypalánki Művelődési Házban tartjuk meg délután, a várbeli versmondás (12.00) után, kb. 15.30-tól kezdődően. (Ez esetben kb. 14.00 órától meglepetésébéd egy később megnevezendő helyen.)

- 10.10–10.30 Magyar szakos egyetemi hallgatók Szondi két
apródja-projektje (vagy 15.30-tól)
10.30–10.50 Kerekasztal-beszélgetés a vers tanításáról
FÁBIÁNNÉ SZENCZI IBOLYA vezetésével – felkért
hozzászólók: KORDA ESZTER és tanítványai
(vagy 15.50-TŐL)
10.50–11.10 NYILASY BALÁZS: Zárszó (vagy 16.30-tól)
12.00–14.00 Ebéd halvával (keleti grízes édesség)
(vagy kb. 14.00 órától)

Feljutási lehetőségek Drégely várába:
Drégelypalánk felől: autóval, majd hosszan gyalog (kb. 1,5 óra)
Nagyoroszi felől: hosszan autóval, majd gyalog (kb. 25 perc)

A konferencia egy-egy előadása alkalmi látogatók számára ingyenes.
Az utazásokat és az étkezéseket, továbbá a szállást azonban csak az előadók számára tudjuk biztosítani. Kérjük szíves megértésüket!

A konferencia egyben akkreditált továbbképzés. Ezzel kapcsolatban információt a Magyar Irodalomtörténeti Társaság honlapján találnak: <http://www.mit.eoldal.hu/> – Jelentkezni Fábíánné Szenczi Ibolyánál lehet: ibolya.szenczi@gmail.com

Az étkezés helyszíne az előadók, illetve az akkreditált továbbképzésre befizetők számára (reggeli mindig 8 órakor, vacsora 20.30-kor, ebéd a program szerint): Bástyá Panzió – 3170 Szécsény, Ady Endre u. 14. – Tel.: (0036)32-372-427

A szállások ugyanitt, illetve az alábbi címen találhatók:
Major Hotel, Szécsény, Salgótarjáni út 4. – Tel.: (0036)32-570-080

VÉDNÖK:

Magyar Irodalomtörténeti Társaság

RENDEZŐ:

Élményközpontú irodalomtanítási program
(Nyugat-magyarországi Egyetem Savaria Egyetemi Központjának
Nyelv- és Irodalomtudományi Intézete, Szombathely)

TÁMOGATÓK:

Babes–Bolyai Tudományegyetem Szatmárnémeti
Kihelyezett Tagozata ■ Beck Zoltán ■ Communitas Alapítvány
(Kolozsvár) ■ Drégelypalánk Önkormányzata ■ Mikszáth Kálmán
Társaság ■ Nógrád Megyei Múzeumi Szervezet ■ Nyugat-
magyarországi Egyetem Savaria Egyetemi Központjának
Tudományos Bizottsága ■ Savaria University Press Alapítvány ■
Szécsény Város Önkormányzata ■ Szatmárnémeti Pro Magiszter
Társaság ■ Sz. Tóth Gyula ■ Vas Megye Közgyűlésének
Tudományos Bizottsága ■ Végh Balázs Béla

Arany János
SZONDI KÉT APRÓDJA

Felhőbe hanyatlott a drégeli rom,
Rá visszasüt a nap, ádáz tusa napja;
Szemközt vele nyájas, szép zöld hegy-om,
Tetején lobogós hadi kopja.

Két ifju térdel, kezökben a lant,
A kopja tövén, mintha volna feszület.
Zsibongva hadával a völgyben alatt
Ali győzelem-ünnepet ület.

„Mért nem jön a Szondi két dalnoka, mért?
Bülbül-szavu rózsák két mennyei bokra?
Hadd fűzne dalokból gyöngysorba fűzért,
Odaillót egy huri nyakra!”

„Ott zöldel az ormó, fenn zöldel a hant
Zászlós kopiával a gyaur basa sírján:
Ott térdel a gyöngypár, kezében a lant,
És pengeti, pengeti, sírván:”

...S hogy feljöve Márton, az orosz pap,
Kevély üzenettel a bős Ali küldte:
Add meg kegyelemre, jó Szondi, magad!
Meg nem marad itt anyaszülte.

„Szép úrfiak! immár e puszta halom,
E kopja tövén nincs mér’ zengeni többet:
Jertek velem, ottlenn áll nagy vigalom,
Odalenn vár mézizü sörbet. –”

Mondjad neki, Márton, im ezt felelem:
Kegyelmet uradtól nem vár soha Szondi,
Jézusa kezében kész a kegyelem:
Egyenest oda fog folyamodni.

„Serbet, füge, pálma, sok déli gyümölcs,
Mít csak terem a nagy szultán birodalma.
Jó illatu fűszer, és drága kenőcs...
Ali győzelem-ünnepe van ma!”

Hadd zúgjon az álgyu! pogány Ali mond,
És pattog a bomba, és röpked a gránát;
Minden tüzes ördög népet, falat ont:
Töri Drégel sziklai várát.

„Szép úrfiak! a nap nyugvóra hajolt,
Immár földi vállát bíborszínü kaftán,
Szél zendül az erdőn, – ott leskel a hold:
Idekinn hideg éj sziszeg aztán!”

A vár piacára ezüstöt, aranyt,
Sok nagybecsü marhát máglyába kihordat;
Harcos paripái nyihognak alatt:
Szűgyeikben tört keze forgat.

„Aztán – no, hisz úgy volt! aztán elesett!
Zászlós kopiával hős Ali temette;
Itt nyugszik a halmon, – rövid az eset –;
Zengjétek Alit ma helyette!”

Két dalnoka is volt, két árva fiú:
Öltözteti cifrán bársonyba puhába:
Nem hagyta cselédit – ezért öli bú –
Vele halni meg, ócska ruhába’!

„S küldött Alihoz... Ali dús, Ali jó;
Lány-arcotok’ a nap meg nem süti nála;
Sátrában alusztok, a szélkül is ő:
Fiaim, hozzá köt a hála!”

Hogy vítt ezerekkel! hogy vítt egyedül!
Mint bástya, feszült meg romlott torony alján:
Jó kardja előtt a had rendre ledül,
Kelevéze ragyog vala balján.

„*Rusztam* maga volt ő!... s hogy harcola még,
Bár álgyugolyótul megtört ina, térde!
Én láttam e harcot!... Azonban elég:
Ali majd haragunni fog érte.”

Mint hulla a hulla! veszett a pogány,
Kő módra befolyván a hegy menedékét:
Ő álls halála vérmosta fokán,
Diadallal várta be végét.

„Eh! vége mikor lesz? kifogytok-e már
Dicséretiből az otromba gyaurnak?
Eb a hite kölykei! vesszeje vár
És börtöne kész Ali úrnak.”

Apadjon el a szem, mely célba vevé,
Száradjon el a kar, mely őt lefejezte;
Irgalmad, oh Isten, ne légyen övé,
Ki miatt lőn ily kora veszte!

(1856. jún.)

A két apród Kő Pál Szondi-szarkofágján (Dréghelypalánk)